

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Vlaamse veerkracht – integrale ketenaanpak welzijn-justitie-lokale besturen (project 151)

Samenvatting: In het Vlaams Regeerakkoord schuiven we *de lokale, buurtgerichte aanpak op het snijvlak* justitie-politie-welzijn sterk naar voren voor een geïntegreerd beleid naar jongeren en jongvolwassenen. In het kader van de Vlaamse relance voorzien we middelen om vanuit welzijn initiatieven die in deze context al actief zijn of nieuwe initiatieven een impuls te geven om te innoveren en/of goede praktijken van integrale ketenaanpak een doorstart te geven.

Wanneer het over minderjarigen gaat biedt het nieuwe decreet jeugddelinquentierecht bijkomende begeleidingsmogelijkheden om snel en constructief te reageren op jeugddelinquentie, ook op het niveau van het openbaar ministerie.

Hieronder worden de contouren beschreven voor een oproep aan de lokale besturen.

1 SITUERING

1.1. LOKALE SAMENWERKING BIJ JEUGDDELINQUENTIE EN DE BRUG NAAR JONGVOLWASSENEN

In het kader van het nieuwe decreet inzake jeugddelinquentierecht wordt in de uitvoering ervan, in het Vlaams Regeerakkoord, duidelijke accenten gelegd naar een versterkte lokale samenwerking tussen lokale, buurtgerichte actoren en welzijn en justitie. In deze oproep richten we ons evenwel niet enkel tot de lokale, buurtgerichte aanpak op het snijvlak justitie-politie-welzijn in het kader van jeugddelinquentie, doch ook in het kader van delinquent gedrag door jongvolwassenen en breder. Minderjarigen en jongvolwassenen (de transitieleeftijd tussen minder- en meerderjarigheid) vormen hierbij een belangrijkste aandachtsgroep.

Vaak liggen de lokale context en een problematische leefsituatie aan de basis van een verhoogd risico op delinquent gedrag, maar ook het netwerk waarin jongeren zich bewegen of sociale media kunnen een rol spelen.

Met een ketenaanpak waar alle actoren, gaande van onderwijs, opleiding, welzijn (hulpverlening, jeugd(welzijns-)werk, justitie en politie versterkt samenwerken met regie bij lokale besturen, willen we oplossingen realiseren dicht en nabij de leefsituatie van jongeren en jongvolwassenen. Het lokaal investeren in preventie om verdere escalatie te voorkomen, levert, ook in het kader van

jeugddelinquentie of bij delinquent gedrag door jongvolwassenen of het risico hierop, duidelijke winst op.

In het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 is de samenwerking over beleidsdomeinen heen expliciet opgenomen: "Wanneer er sprake is van delinquent gedrag, mede als gevolg van een verontrustende thuissituatie, voorzien we in een integrale ketenaanpak. Hiervoor treden we in overleg met o.a. de minister bevoegd voor Justitie en Handhaving, Onderwijs, Binnenlands Bestuur, enzovoort."

Specifiek voor welzijn vermeldt het regeerakkoord: "Wanneer er sprake is van delinquent gedrag, mede als gevolg van een verontrustende thuissituatie, moet de organisatie van het aanbod in de jeugdhulp en bijkomende maatregelen een ketenaanpak met casusoverleg en gedeeld beroepsgeheim mogelijk maken... Dit maakt een afgestemde, geïntegreerde aanpak mogelijk waarbij zowel het voorkomen van nieuwe feiten als het welzijn van de minderjarige centraal staan." De projecten die op basis van deze oproep ondersteund zullen worden, zetten precies in op een organisatie van de jeugdhulp die een ketenaanpak mogelijk moet maken.

1.2. SNELLE REACTIE OP JEUGDDELINQUENTIE – VERNIEUWDE MOGELIJKHEDEN

Het jeugddelinquentiedecreet biedt ook bijkomende mogelijkheden om snel en constructief te reageren op jeugddelinquentie. Zo voorziet het decreet in bijkomende reacties op het niveau van het openbaar ministerie.

Het positief project en het introduceren van het koppelen van voorwaarden op niveau van het openbaar ministerie, laten toe om kort op de bal te spelen, en op maat en lokaal in te spelen op uitdagingen op gebied van jeugddelinquentie of het risico daarop. Zo kan snel de link worden gelegd naar bijvoorbeeld lokale actoren in de hulpverlening of het volgen van onderwijs, opleiding en het betrekken van andere lokale actoren zoals jeugd(welzijns-)werk.

Een snelle reactie op het openbaar ministerie in samenspel met begeleiding, politie en jeugdrechtbanken leidt lokaal tot een zichtbare en trajectmatige aanpak. Die zichtbaarheid levert zowel naar de partners bijv. de lokale politie, de jongeren, slachtoffers, buurt een duidelijk signaal dat er constructief gereageerd wordt. Dit biedt duidelijke winst naar het voorkomen van escalatie of voorkomen van zeer intensieve vormen van jeugdhulp, bijvoorbeeld gesloten begeleiding.

We zijn ons ook bewust dat er ook lokale initiatieven en goede praktijken die ook reeds op niveau van de lokale politie sterke en preventieve resultaten realiseren. Het is evident dat deze ook een plaats krijgen in een geïntegreerde ketenaanpak.

1.3. GOEDE PRAKTIJKEN EN DE BRUG NAAR JONGVOLWASSENEN

Met deze oproep willen we goede praktijken die lokaal al zijn gegroeid, een bijkomende impuls geven en/of nieuwe, opstartende initiatieven de mogelijkheden geven om door te starten.

We merken ook dat er lokaal ook meer en meer dynamieken zijn op de grens tussen minder- en meerderjarigheid. Bijgevolg willen we ons in deze oproep niet beperken tot lokale samenwerkingsverbanden in het kader van jeugddelinquentie. Ook de lokale, buurtgerichte aanpak op het snijvlak justitie-politie-welzijn in de context van jongvolwassenen komen in aanmerking. In de lokale initiatieven, die u indient, is het zeker een meerwaarde om de afstemming van de mogelijkheden naar jongvolwassenen ook te verbinden met initiatieven die zich richten op minderjarigen.

1.4. IMPULS VOOR EEN LOKAAL BELEID DOOR RELANCE – PLAN HERSTEL EN VEERKRACHT

Ook tijdens deze corona-periode, merken we het belang om lokaal een gericht beleid te voeren naar jongeren. We verwijzen bijvoorbeeld naar een duidelijke en afgestemde reactie in bijvoorbeeld de handhaving van de corona-maatregelen.

Het relanceplan Vlaamse veerkracht voorziet voor het beleidsdomein welzijn een budget van 1.125.000 euro (project VV151) voor buurtgerichte projecten op het kruispunt lokale besturen – welzijn – justitie.

Het spreekt van zelf dat de initiatieven voor deze specifieke doelgroep ook afgestemd worden met ook bredere initiatieven in het kader van het ontwikkelen van zorgzame buurten en het dynamiseren van een wijk- en buurtgericht beleid in Vlaanderen en met onder meer de beleidsdomeinen justitie en handhaving en binnenlands bestuur.

2 SAMENWERKING

Zoals in het Regeerakkoord realiseren we de ketenaanpak met alle partners en in samenwerking met lokale besturen. We initiëren deze oproep naar de lokale besturen. We gaan concreet aan de slag in steden en gemeenten om goede praktijken te introduceren en verder te ontwikkelen.

Een subsidie wordt enkel toegekend indien dit project kan worden geïntegreerd in een breder concept van multidisciplinaire samenwerking, waarbij o.a. vanuit lokale besturen of andere beleidsdomeinen mee wordt geïnvesteerd.

3 INZET VAN DE MIDDELEN EN FINANCIËLE TABEL

We voorzien een subsidie van maximum 75.000 euro per project voor een termijn van minimaal 3 jaar. Met dit budget kunnen bestaande projecten versterkt worden of nieuwe projecten worden opgezet.

De middelen ingezet worden voor:

- Het inzetten van extra begeleiding (gericht op de jongere in zijn omgeving/netwerk), activiteiten, initiatieven door jeugdhulp en/of jeugd(welzijnswerk);
- De bijkomende initiatieven om bijv. voorwaarden op het niveau van het openbaar ministerie en/of jeugdrechter snel op te starten (het kan gaan om bijv. ondersteuning inzake onderwijs/opleiding, netwerkvorming, (drug-)hulpverlening, initiatieven inzake jeugd(welzijn)werk,...
- Het gedeeld opnemen van casusregie om een ketenaanpak gedurende 3 jaar te initiëren (ervaring leert dat in een aanvangsfase, het samenbrengen van partners,...) een bijkomende input vergt;
- Het inzetten van wetenschappelijk onderbouwde methodieken;
- De verbinding te maken met het reguliere aanbod om zo een duurzame verankering na 3 jaar te realiseren. We denken hierbij bijvoorbeeld de diensten herstelgerichte en constructieve afhandeling (HCA) en delictgerichte contextbegeleiding;
- Linken maken naar recente evoluties in een korte ketenaanpak voor bepaalde vormen van criminaliteit;
- Input om lokale innoverende initiatieven te stimuleren inzake jongvolwassenen.

In overleg met lokaal bestuur gaat ook aandacht naar praktijkbeschrijving van de ketenaanpak. Dit om de meerwaarde, de mogelijkheden,... in kaart te brengen met het oog op kennisdeling, ontsluiting en duurzame inbedding van goede praktijken in Vlaanderen.

Vanuit de relanceprovisie is er 1.125.000 euro voorzien voor dit project. Dit budget wordt in de komende jaren als volgt ingezet:

Project VV151		2021	2022	2023	Totaal
Buurtgerichte aanpak	Integrale ketenaanpak welzijn-justitie-lokale besturen - jeugddelinquentie	375.000	375.000	375.000	1.125.000

De uitgaven zullen aangerekend worden op het begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT van de begroting van Opgroeien Regie. Het bedrag wordt onmiddellijk volledig vastgelegd, de vereffening gebeurt op basis van de tabel hierboven.

De subsidies worden door de Vlaamse Regering toegekend in het kader van het hiertoe voorziene relancebudget m.b.t. het deelproject nr. 151 t.b.v. 1.125.000 euro.

4 CRITERIA, OPROEP EN MODALITEITEN KANDIDATUREN

Initiatieven kunnen ontwikkeld en ingediend worden door een lokaal bestuur in overleg met de partners zoals boven omschreven.

De kandidaturen worden getoetst op basis van de inzet van de middelen zoals omschreven onder punt 3 en voorgestelde samenwerkingsmodel. De samenwerking met partners op het domein justitie-politie en welzijn moet expliciet omschreven zijn in de kandidaatstelling.

Geïnteresseerde initiatiefnemers krijgen 2 maanden de tijd om hun kandidatuur in te dienen.

De kandidaturen zal beoordeeld worden op de volgende criteria:

- De mate waarin in de kandidatuur vorm wordt gegeven aan een integrale samenwerking binnen een multidisciplinaire werking met verwijzing naar de betrokken partners;
- De mate waarin de ingezette middelen ingezet worden voor de prioriteiten zoals omschreven onder punt 3.;
- Het voorgestelde initiatief kan snel op het terrein geoperationaliseerd worden en/of verder bouwt op bestaande goede praktijken;

Op basis van deze contouren wordt door het Agentschap Opgroeien een gerichte oproep uitgestuurd.

5 AKTENEMING

De Vlaamse Regering neemt akte van deze mededeling en de voorgestelde werkwijze en timing.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE